

Fővárosi Ítéltábla
mint másodfokú bíróság
2.Mf.31.169/2022/7.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a dr. Gyurkovics Bence Ügyvéd (jogi képviselő címe.) által képviselt **Felperes1** (Cím2) felperesnek – a dr. Gyönyörű Zoltán Ügyvéd (alperesi képviselő címe) által képviselt **Újszínház Nonprofit Kft.** (Cím1) alperes ellen munkaviszony jogellenes megszüntetése miatt kártérítés megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 3.M.70.458/2021/21. számú ítélete ellen a felperes által 22. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 40.000 (negyvenezer) forint + áfa másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 240.000 (kettőszáznegyvenezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság döntése és az alapjául szolgáló tényállás

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2022. április 6-án kelt 3.M.70.458/2021/21. számú ítéletével a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest 150.000 forint + áfa perköltség megfizetésére az alperes javára. Akként rendelkezett, hogy a le nem rótt eljárási illetéket az állam viseli.

[2] Az általa megállapított tényállás szerint a felperes 2018. május 31-én aláírt munkaszerződéssel 2018. június 1. napjától áll határozott idejű munkaviszonyban az

alperessel sugó munkakörben. A felek 2019. május 31-én további egy éves időtartamra, azonos munkakörre, határozott időtartamú foglalkoztatásban állapodtak meg.

[3] Az alperes 2019. június 1-jén munkavédelemi ellenőrzés keretében tíz különböző munkakörben foglalkoztatott – véletlenszerűen kiválasztott - munkavállalónál szondáztatást rendelt el. Az ellenőrzéssel érintett munkavállalókat hangosbemondó útján értesítette a munkáltató. A szondáztatás 17:40 perctől 18.40 percig, az esti előadást megelőző próba ideje alatt zajlott.

[4] Az aznap esti, a 'előadás címe' előadás egy újra repertoárra kerülő előadás volt, ebben a felperes sugóként működött közre, egyben a színpadon is meg kellett jelennie kosztüm-ruhába öltözve. Az előadást megelőzően a felperes a szövegösszemandó próbán vett részt a színházi büfénél, amikor is nevét bemondták a hangosbemondóban, kérve az orvosi szobában való megjelenését. A felperes az első és második hívásra sem ment az orvosi szobába, csak a többi kilenc személy szondáztatását követően külön kérésre jelent meg.

[5] A szondáztatás kapcsán tanú1 a szondáztatás folyamatát részletesen elmagyarázta, tájékoztatást adott arról, hogy a szondát úgy kell megfűjni, hogy az sípol, majd kienged és ezt követően kattanás hallatszik. A szondáztatásra egyenként szólították a munkavállalókat és az érintetteken kívül kizárólag tanú1, az alperes külsős tűz- és munkavédelmi megbízottja és tanú3 alperesi műszaki igazgató tartózkodott az orvosi szobában, a folyamat 1-2 percet vett igénybe. Az ellenőrzésről ittasság vizsgálati napló készült, melyben rögzítésre került a szondáztatás pontos időpontja, jelenlévők neve és az ellenőrzés eredménye.

[6] A felperes a kollégái ellenőrzését követően kb. 5-10 perccel később érkezett az első vizsgálatra. tanú1 elkezdte magyarázni azt, hogy hogyan kell megfűjni a szondát, de a felperes rögtön magához vette a szondát, kb. 10 másodpercig fűjkálta azt, majd elvesztette türelmét, az asztalra vágta a szondát és kiviharzott, az esemény kb. 1-2 percig tartott mindösszesen. Körülbelül 20-30 perc múlva a felperes nevét ismét bemondták a hangosbemondóba, a felperes megjelent az ellenőrzésre, a szondáztatás ekkor is sikertelen volt. A felperes trágáran beszélve visszadobta a szondát, odaköpi a két férfi felé, majd távozott. Ezt követően tanú3 és tanú1 felmentek tanú3 szobájába, ahol az eredeti időponthoz képest kb. 1-1,5 óra elteltével a felperes ismételt megjelent, megpróbálta megfűjni a szondát, amely újból sikertelenül végződött, ekkor a felperes visszadobta a szondát, közben azt mondta: „nesze, baszd meg”, és kivonult a szobából. A felperes a szondáztatás kapcsán trágáruul beszélt, ideges volt, és olyan szavakat használt, hogy: „basszátok meg”, „dilettáns gecik”.

[7] Ezt követően az ellenőrzés eredménytelenségét és a felperes magatartását az ellenőrzést végző két személy jelezte az alperes vezetése felé és az eseményről jegyzőkönyv

is készült. A szondáztatás során a felperest kivéve az érintett kilenc személy a szondát sikeresen megfújta és eredményük negatív lett.

[8] Mindezek után tanú5, az alperes gazdasági igazgatója egyeztetett ügyvezető alperesi törvényes képviselővel a felperes magatartásáról és arra jutottak, hogy felmentik a felperest a munkavégzés alól. Mindezt tanú5 közölte a felperessel, az aznapi előadásban a sűgő szerepét a rendezőasszisztens vette át.

[9] Ezt követően az alperes 2019. június 4-én azonnali hatályú felmondással megszüntette a felperes munkaviszonyát. Az indokolás szerint 2019. június 1-jén a munkavédelmi ellenőrzés keretében fogatosított alkoholszondás mérés során a felperes a vizsgálatot végzők tájékoztatása és többszöri felszólítása ellenére nem volt hajlandó megfelelően megfűjni a digitális alkoholszondát, majd közölte, hogy próbára kell mennie. A megbeszéltek ellenére a próbát követően nem jelent meg, a hangosbemondón közölt hívásra is csak a második hívás után, amikor ismételtén megtagadta a szonda megfelelő megfűjtását és ingerült hangnemben megnyilvánulva távozott az orvosi szobából. A felperes ezen magatartásával megsértette a munka törvénykönyvéről szűló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 6. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakat. Az ellenőrzésen való közreműködés megtagadását, ellehetetlenítését, a munkafegyelem olyan súlyos szándékos és jelentős megszegéseként értékelte, amely az alperesi szabályzat és az Mt. alapján is azonnali hatályú felmondást alapo meg. Az a körűlmény, hogy az eredeti időponthoz képest másfél órával később felperes meggondolta magát és megfűjta az alkoholszondát, nem mentesíti az alól, hogy az eredeti munkáltatói utasításnak nem tett eleget, a megbeszéltek szerint és hívásra sem jelentkezett próba után a vizsgálatra. Az időműlás alkalmas arra, hogy a szonda már ne tudja kimutatni a szervezetben lévő alkoholt, így a halogató, ellenszegűlő magatartás alapjaiban rendítette meg a munkáltató munkavállalóba vetett bizalmát, így magatartása alapján méltatlanná vált a munkaköre betöltésére az Mt. 52. § (1) bekezdés d) pontjában írt kötelezettség megszegésével.

[10] Az elsőfokú bíróság az azonnali hatályú felmondás jogellenességének jogkövetkezményei iránt indított kereseti kérelmet megalapozatlannak találta, döntését az Mt. 6. § (1) és (2) bekezdésre, 52. § (1) bekezdésére, 78. § (1) bekezdésére alapította.

[11] Értékelte a felperes személyes meghallgatása körében előadottakat, miszerint a felperes azt elismerte, hogy a 2019. június 1. napján tartott szondáztatás során tájékoztatást kapott arról, hogy hogyan kell megfűjni a szondát, azonban azt hosszasanban ecsetelték, minthogy álláspontja szerint erre szűksége lett volna, illetve úgy nyilatkozott, hogy ideges volt, fűjt legalább öt alkalommal, de nem sikerűlt megfűjnia a szondát.

[12] tanú1 és tanú3 egybehangzó tanúvallomása alapján megállapította, hogy valós az azonnali hatályú felmondás azon indoka, hogy a felperes az orvosi szobába a szondáztatás céljából csak többszöri felhívást követően ment be, és többszöri felszólítás ellenére és

próbálkozás során sem volt hajlandó megfelelően megfűjni a szondát. E körben figyelembe vette, hogy a felperes megfelelő tájékoztatást kapott arról, hogy hogyan kell a szondát megfűjni. tanú1, tanú3, tanú2 és tanú4 tanúk hasonló szavakat használva erősítették meg a felperes obszcén szóhasználatát az ellenőrzés kapcsán („faszszopó”, „dilletáns gecik”, „basszátok meg”).

[13] Az azonnali hatályú felmondás konjunktív törvényi feltételeinek megvalósulása körében arra volt figyelemmel, hogy a felperesnek lényeges kötelezettsége volt a szondáztatáson való megjelenés és az értékelhető eredmény „produkálása” az Mt. 52. §-ában foglaltakra figyelemmel. Hangsúlyozta, hogy a munkáltató joga és feladata a munkavégzés során a munkavállaló kötelezettségeinek és azok sorrendjének meghatározása, ezért nem fogadta el azt a felperesi védekezést, hogy más fontos kötelezettsége volt (szövegösszemandó próba) az ellenőrzés ideje alatt. E körben annak volt jelentősége, hogy az alperes elsődlegesen a felperes munkavégzésre képes állapotáról kívánt megbizonyosodni, és akit emiatt jogszerűen hívhatott el más munkaköri feladatainak teljesítése mellől. A felperes ezt az utasítást jogszerűen nem tagadhatta meg, nem álltak fenn az Mt. 54. §-ában foglalt feltételek.

[14] A bizonyítási eljárás során igazoltnak találta, hogy a szonda megfelelő állapotú volt, a másik kilenc ellenőrzött munkavállaló sikeresen fűjta meg a szondát. tanú10 tanúvallomását cáfolta tanú3, tanú1 és tanú2 tanúvallomása, az említett tanú vonatkozásában is 1-2 percet vett igénybe a szondáztatás. Arra figyelemmel, hogy nem a munkavállaló jogosult eldönteni, hogy a munkáltató által felé meghatározott kötelezettséget közül melyik a fontosabb, nem tartotta relevánsnak tanú8 és tanú9 tanúk e körben megfogalmazott véleményét. Hangsúlyozta, hogy a perbeli kötelezettségszegéssel kapcsolatosan a felperes ellenőrzéskori állapotának volt jelentősége; az alperesnek nem kellett azt értékelni, hogy korábban a felperes fogyasztott-e alkoholt vagy sem a munkavégzés során. Mindezek alapján megállapította, hogy a felperesnek nem volt joga és lehetősége megtagadni a szondáztatás kapcsán adott munkáltatói utasítást.

[15] tanú3 és tanú1 tanúvallomásából megállapította, hogy a felperes szándékosan – minimálisan eshetőleges szándékkal – nem fűjta meg helyesen a szondát. Kifejezetten utasítás ellenére is másként fűjta meg azt, mint ahogy az ellenőrzést végző kollégák kérték. Olyan külső körülményt nem tudott megállapítani, amely a felperest akadályozta volna a szonda helyes megfűjásában. Az ellenőrzést végző két tanú egybehangzóan nyilatkozott úgy, hogy a felperes rövid ideig tartózkodott a szobában, nem igazán próbálkozott a helyes megfűjással, az pedig, hogy a felperes többször is visszament megfűjni a szondát, még nem eredményezi azt, hogy a felperes szándéka a szonda megfelelő megfűjására irányult volna.

[16] A felperes terhére rótt kötelezettségszegés súlyát mérlegelve figyelembe vette, hogy az alperesnek jogszerű lehetősége volt a munkavállalók alkoholos befolyásoltságának ellenőrzése, amit a felperes magatartása akadályozott meg. Értékelte, hogy az alperes már az ellenőrzést követően úgy ítélte meg, hogy indokolt a felperes munkavégzés alóli felmentése. Az a körülmény, hogy a felperes munkavégzésre való megfelelő állapotáról a munkáltató meggyőződnie nem tudott, oda vezetett, hogy a továbbiakban nem teljesült a felperes

munkavégzési kötelezettsége, így az esti előadás sűgő nélkül maradt, és helyére helyettest kellett állítania az alperesnek.

[17] Mindezek alapján megállapította, hogy a felperes munkaügyi ellenőrzésen tanúsított magatartásával megszegte a munkaszerződés 4.2 és 4.3 pontjában, valamint az. Mt. 6. §-ában foglalt együttműködési kötelezettségét. Az alperesnek fokozott érdeke fűződött a munkavégzéssel összefüggő munkavédelmi, minőségbiztosítási szabályok megtartásához, emiatt a munkavállalónak lényeges kötelezettsége az ellenőrzéseken való részvétel és együttműködés. Értékelte, hogy a többi munkavállaló minden nehézség nélkül eleget tudott tenni az alkoholszondás ellenőrzésnek, a szonda működőképes volt. Azt a következtetést vonta le, hogy a felperes szándékosan szegte meg lényeges kötelezettségét amikor nem fűjta meg megfelelően a szondát. A kötelezettségszegést jelentős mértékűnek minősítette, mivel a munkavédelmi ellenőrzést teljes mértékben ellehetetlenítette a felperes. A felperes jelenlétének hiánya néhány perces időtartamban nem volt elengedhetetlen a színpadi előadás próbája szempontjából, abban semmiféle fennakadást nem okozott. A munkáltató egyértelmű utasítást adott a munkavállalónak, aki azt köteles volt teljesíteni, megtagadására jogszerű lehetőség a perbeli esetben nem volt. Mindezek alapján az azonnali hatályú munkáltatói felmondás jogszerűnek, ezáltal a kereseti kérelem megalapozatlannak találta.

[18] A pertárgy értékét a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 512. §-a alapján 3.000.000 forintban határozta meg, a Pp. 83. §-a alapján kötelezte a pervesztes felperest az alperes 32/2003 (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja szerinti perköltségének viselésére. A felperes munkavállalói költségkedvezményre való jogosultsága folytán állapította meg, hogy az eljárás illetékét az állam viseli.

A felperes fellebbezése

[19] Az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésében a felperes elsődlegesen annak megváltoztatásával 3.000.000 forint és késedelmi kamata, másodlagosan 2.242.868 és késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Harmadlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozathozatalára utasítását kérte; emellett első- és másodfokú perköltségéről is kérte a másodfokú bíróság rendelkezését.

[20] Érvelése szerint az elsőfokú bíróság a tényállást jogszabálysértően állapította meg, helytelenül alkalmazta az irányadó jogszabályokat és a Pp. 279. § (1) bekezdésébe ütközően értékelte a bizonyítékokat. Hangsúlyozta, hogy az azonnali hatályú felmondás az Mt. 78. § (1) bekezdés a) pontjában rögzített konjunktív feltételek egyikének sem felel meg. A munkaviszonyából származó kötelezettségét nem sértette meg semmilyen formában, az alkoholszondás vizsgálaton részt vett, a szondát három alkalommal erőteljesen megfűjta, és nem értékelhető a terhére az a körülmény, hogy a szonda nem működött megfelelően. Kötelezettségszegés hiányában fogalmilag kizárt a szándékosság és a súlyos gondatlanság

követelményének fennállta és a jelentős mérték is. Utalt arra is, hogy a felmondásban megjelölt indokok valósága esetén sem állapítható meg az okszerűség fennállta, a munkaviszony nem vált fenntarthatatlanná.

[21] Az alperesnek azt kellett volna bizonyítania, hogy szándékosan nem megfelelően fűjta meg a szondát és szándéka kiterjedt arra, hogy rosszul fűjja meg azt. Az elsőfokú bíróság az indokok értékelésekor számos olyan bizonyítékot figyelmen kívül hagyott, amelyek kétségbe vonják tanú1 és tanú3 tanúvallomását. Nem értékelte ügyvezető törvényes képviselő nyilatkozatát, aki ittas állapotban történő munkavégzéséről és szonda megfűjásának megtagadásáról nyilatkozott. Ilyen indok azonban az azonnali hatályú felmondásban nem szerepel és teljesen alaptalan is. Továbbá tanú5 és tanú4 vallomása sem támasztották alá azt, hogy szándékosan nem kívánta megfelelően megfűjni a szondát, illetve tanú1 és tanú3 vallomása ellentmondásos volt, és azokból sem állapítható meg, hogy a szonda megfűjását megtagadta volna.

[22] Fenntartotta azt az álláspontját, hogy nem használt semmiféle olyan obszcén kifejezést, amit a tanúk említettek és nem köpött az ellenőrzésen jelenlévők felé. Megítélése szerint értékelni kellett volna azt a körülményt is az elsőfokú bíróságnak, hogy minden tanú más kifejezésre emlékezett az obszcén szóhasználat körében. Azokat csak az alperes által idézni kért tanúk erősítették meg, minden más tanú, aki azon az estén jelen volt, csak idegességet és értetlenséget érzelt. A kávé fogyasztásra, illetve dohányzásra vonatkozó utalás a felmondásban nem szerepelt, a tanúk által e körben előadottak nem is lehetnek relevánsak. Az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben annak a körülménynek is jelentősége van, hogy korábban az alperes szondáztatást nem folytatott, így senki nem volt tisztában annak menetével, másrészt értékelni kellett volna azt a színházi gyakorlatot, hogy mindig az előadás érdeke az elsődleges szempont. Ezt megerősítette tanú9 és tanú11 tanúvallomása is. Igazolást nyert, hogy az esti előadás kapcsán a próbának fokozott jelentősége volt és azon a helyettesítése nem volt megoldott a szondáztatás ideje alatt sem. Mindez feszült helyzetet teremtett számára, ellenben nem volt olyan motivációja, hogy a munkáltatói intézkedés és vizsgálat alól kivonja magát. Az általa indítványozott tanúk vallomása azt is igazolta, hogy soha nem merült fel gyanú arra vonatkozóan, hogy bármikor munkavégzés közben alkoholt fogyasztott volna. A hangosbemondó a színház több területén nem volt hallható, így a munkavégzése helyén, a színpadon sem. Értékelni kellett volna, hogy amikor személyesen kérte az ügyelő, egyből ismét elment az orvosi szobába. A munkahelyi ittaság-vizsgálati napló és jegyzőkönyv kitöltésére nem a vizsgálatokkal egyidőben került sor, így az időpontok megalapozottsága megkérdőjelezhető, és bizonyítékul nem szolgálhat. Az alperesnél nem volt eljárásrend kialakítva a szondáztatásra és ebben a helyzetben legjobb tudása szerint eljárva fűjta meg a szondát, amely mégsem mutatott érvényes eredményt. Mindezek miatt téves volt az elsőfokú bíróság azon érvelése, hogy „csak úgy fűjkálta” a szondát, arra ugyanis nem tért ki, hogy a szonda megfűjása során milyen magatartásával milyen jogi normát sértett, mit nem csinált szabályosan.

[23] Az azonnali hatályú felmondás sérti az Mt. 64. § (2) bekezdésében foglaltakat a valóság és az okszerűség körében is. A szonda megfűjását nem tagadta meg, kb. 5 alkalommal erőteljesen belefűjt, egyébként autóval közlekedve az ellenőrzésnél számára gondot a szonda megfűjása. Ingerültségét pedig az okozta, hogy nem maradt ideje a

színészekkel a kimaradt jeleneteket átnézni és a színpadon való megjelenéséhez még a fodrászatban és a ruhatárban is feladata volt. Mindezek okán kötelezettségszegés egyáltalán nem állapítható meg részéről.

[24] A szándékosság és a súlyos gondatlanság körében az MK 25. számú állásfoglalásra utalt. Az elsőfokú bíróság adós maradt annak indokával, hogy mi alapján állapítható meg, hogy előre nem látta cselekményének következményeit és azokba belenyugodott. Ez azért is kiemelten releváns, mert korábban nem volt az alperesnél alkoholszondás ellenőrzés. A jelentős mértékű kötelezettségszegés megítélése objektív körülmény, az elsőfokú bíróság az alperesi reakción kívül nem hozott fel olyan körülményt, amely a jelentős mértéket alátámasztaná.

[25] Mindezekén túl az összecszerűség kapcsán hangsúlyozta, hogy a jogviszony jogellenes megszüntetése jogkövetkezményeként az Mt. 79. § (2) bekezdése is alkalmazandó a bírói gyakorlatra figyelemmel. Érvelése szerint a távolléti díj összecszerűségének számítása körében jogsértő, a Pp. 522. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző tájékoztatást adott a bizonyítási teherről az elsőfokú bíróság, így e körben az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének van helye.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme

[26] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az érdemben helyes elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben való marasztalását kérte.

[27] Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenysége jogszerű volt. Helyesen állapította meg, hogy valós a felmondás azon indoka, hogy a felperes többszöri felszólítás ellenére nem volt hajlandó megfelelően megfűjni a szondát. A felperesnek lényeges kötelezettsége volt a szondáztatáson való megjelenés és az, hogy azon értékelhető eredményt produkáljon. A munkára képes állapot ellenőrzése a munkáltató feladata, ahogy az is, hogy a munkavállaló számára meghatározza, mely kötelezettségét köteles elsődlegesen teljesíteni. Az azonnali hatályú felmondás jogszabály szerinti konjunktív feltételei teljesültek, helytállóan értékelte az elsőfokú bíróság a tanúvallomásokat, melyekből egyértelműen következett, hogy a felperes lényeges kötelezettségét jelentős mértékben és minimálisan eshetőlegesen szándékkal megszegte. Arra figyelemmel, hogy az első és másodlagos kereseti kérelmet a jogalap hiányára tekintettel az elsőfokú bíróság elutasította, a távolléti díj számításának a másodfokú eljárásban sincs relevanciája.

A másodfokú bíróság döntése

[28] A fellebbezés nem alapos.

[29] Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen tárta fel és a bizonyítékok Pp. 279. § (1) bekezdésének megfelelő, helytálló értékelésével érdemben helyes döntést hozott az azonnali hatályú felmondás jogszerűségére nézve.

[30] Az Mt. 52. § (1) bekezdése a munkavállaló alapvető kötelezettségeként szabályozza a munkáltató által előírt helyen munkára képes állapotban való megjelenést, a munkaidő alatti munkavégzést és a munkáltató részére történő rendelkezésre állást. Emellett az Mt. 6. §-a szerinti általános magatartási követelmények is irányadóak a munkajogviszony teljesítésekor, annak részeként az együttműködési kötelezettség. Az Mt. 54. § szabályozza az utasítás teljesítése megtagadásának feltételeit és a munkavállaló kötelezettségének alapos ok hiányában történő megszegése eredményezheti az Mt. 78. § (1) bekezdésében foglalt azonnali hatályú felmondást. Erre az intézkedésre a munkáltatónak abban az esetben van lehetősége, amennyiben a munkavállaló a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegi, vagy egyébként olyan magatartást tanúsít, amely a munkaviszony fenntartását lehetetlenné teszi. Az, hogy az adott magatartás megfelel-e az azonnali hatályú felmondással szemben támasztott követelményeknek, mindig a konkrét ügy ismeretében dönthető el.

[31] A perbeli esetben az alperes az azonnali hatályú felmondásban a 2019. június 1-jei alkoholszondás itassági vizsgálat során tanúsított felperesi magatartás összességét tekintette olyan jellegű munkavállalói kötelezettségzegésnek, amely a jogviszony megszüntetésre vonatkozó intézkedését tette szükségessé.

[32] Peradat, hogy a felperes 2019. június 1-jén a munkahelyén megjelent és az esti előadást megelőző szövegösszomondó próbán sűgőként vett részt. A felperest az alperes kilenc másik kollégájával együtt alkoholszondás vizsgálatra rendelte az orvosi szobában való megjelenési kötelezettséggel. Nem vitatottan a felperesen kívül valamennyi munkavállaló a hangosbemondón történő értesítést követően az ellenőrzésen megjelent, a szondát eredményesen megfűjta és tesztjük eredménye negatív lett. A felperes a személyes meghallgatása során (3.M.70.236/2020/9. számú jegyzőkönyv 6. oldal) elismerte, a hangosbemondóban a tíz kolléga között az ő nevét is felsorolták, felszólítva az orvosi szobába való megjelenésre. A felperes maga sem vitatta, hogy ekkor nem, csak később ment át, amikor valaki megkérte erre. tanú2 tanú előadta, hogy ő volt az, aki szólt a felperesnek, hogy menjen be az orvosi szobába, mert hangosbemondóban mondták a nevét. Mindez egybehangzó volt tanú3 tanúvallomásával, aki elmondta, hogy felperes ismételt bemondásra jelent meg első alkalommal is az orvosi szobában. tanú4 tanú szintén megerősítette, hogy a felperes kétszeri hívás után jelent csak meg.

[33] A felperes nem vitatta, hogy tájékoztatást kapott a szondáztatás kezdetén arról, hogy miként kell a szondát megfűjni, helyesen utalt az elsőfokú bíróság a felperes személyes előadására, miszerint a felperes maga ítélte meg úgy, hogy még hosszabb is volt ez a tájékoztatás, mint ahogy arra szüksége lett volna. A szondáztatás pontos időtartamának a jogvita eldöntése szempontjából jelentősége nem volt, azt pedig tanú10 tanú is elismerte,

hogy a szondát mindenki meg tudta fűjni, még ha is azt állította, hogy esetében nem csak 1-2 percet vett igénybe az ellenőrzés. A felperes maga hivatkozott arra is, hogy mivel gépjárművet vezet, tudja azt, miként kell a szondát megfűjni.

[34] A felperes nem vitatta, hogy az első ellenőrzés során a szonda eredményt nem mutatott, így elhagyta az orvosi szobát, majd a későbbiekben ismételt hívást követően visszatért, az ellenőrzés újból sikertelen volt és ezek után egy harmadik szondáztatás is történt, ugyancsak sikertelen eredménnyel. Az elsőfokú bíróság az ellenőrzést végző tanú1 és tanú3 egybehangzó tanúvallomása alapján helyesen állapította meg, hogy a felperes egyetlen alkalommal sem az elhangzott tájékoztatásnak megfelelően, erőteljes nagy levegővétellel fűjta meg a szondát, azt folyamatosan mozgatta, és a fűjása sem volt egyenletes. A felperes, amikor jelezték felé azt, hogy ez a technika nem jó, ingerülten viselkedve ledobta a szondát, hangosan üvöltözve trágár szavakat használt és a második alkalommal még köpött is az ellenőrzést végzők felé. A minősíthetetlen kifejezések elhangzását tanú2 is alátámasztotta, miszerint a felperes ilyen stílusban beszélt, miközben bement az orvosi szobába. tanú4 tanú az orvosi szoba előtt tartózkodva szintén hallotta a felperes megjegyzéseit. E körben a tanúvallomások értékelésénél nem a felperes által használt obszcén szavak teljes azonosságának van jelentősége, hanem annak, hogy aggálymentesen megállapítható volt az említett tanúk nyilatkozataiból az, hogy a munkáltatói utasítás teljesítése közben a felperes meg nem engedhető stílusban kommunikált és fejezte ki indulatait a szondáztatásra való megjelenéssel és a szonda megfűjásával kapcsolatosan. A felperes maga sem vitatta azt, hogy ingerült volt az olvasópróba és az esti előadás kapcsán, mindez azonban a minősíthetetlen kommunikáció körében és az azonnali hatályú felmondásban terhére rótt kötelezettségek megszegése alól nem mentesíti.

[35] Az elsőfokú bíróság helyesen a jelenlévő személyek tanúvallomását vette figyelembe annak vizsgálatakor, hogy a felperes az ellenőrzés során az azonnali hatályú felmondásban megjelölt magatartást tanúsította-e. ügyvezető, tanú5 és tanú4 a szondáztatásról közvetlen információval nem rendelkeztek, mivel az zárt ajtók mögött zajlott. Továbbá az is megállapítható, hogy a kávé- és dohányszagra vonatkozó utalásokat, feltételezéseket az elsőfokú bíróság a tényállásba nem emelte be, azokat nem vonta mérlegelési körébe. A felperes így megalapozatlanul kifogásolta fellebbezésében a tanúvallomások értékelését a szonda megfűjásával kapcsolatosan és e körben a törvényes képviselő nyilatkozatának sem volt relevanciája.

[36] A munkafolyamatok irányítása, a munkavállalók adott munkanappal kapcsolatos munkafeladatainak meghatározása a munkáltató feladata. Az alperes tisztában volt azzal, hogy a perbeli napon az esti előadást megelőzően milyen munkafolyamat zajlott a színházban és az előadás prioritása ellenére jogszerű lehetősége volt a munkaügyi ellenőrzés keretében az alkoholszondás vizsgálat elrendelésére. Mindez az Mt. 51. § (4) bekezdése szerinti kötelezettségéből adódik, amely szerint biztosítani kell az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeit. Ennek teljesítéséhez az alperes utasítást adott a felperes részére, helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság úgy, hogy a felperesnek nem volt jogszerű lehetősége ennek felülbírálatára az Mt. 54. §-ában foglalt, az utasítás teljesítésének megtagadására vonatkozó feltételek nem álltak fenn. Önmagában az a körülmény, hogy a felperes, illetve színész kollégái fontosabbnak gondolták az esti előadás sikeréhez azt, hogy a

szövegösszeolvasó próbát ne szakítsák meg, nem teszik jogszerűvé a felperes eljárását és nem indokolják a próba, illetve az előadás sikerességéhez kapcsolódó helyzet feszültségéből adódóan azt a fajta ingerültséget, meg nem engedhető stílust, amit a felperes tanúsított a többszöri szondáztatás során. A felperest az Mt. 6. § (2) bekezdése alapján együttműködési kötelezettség terhelte a munkáltatójával, függetlenül attól, hogy az ellenőrzést szükségtelennek tartotta, mivel alkoholos befolyásoltságára a jogviszonya alatt soha nem volt példa. Mindezek miatt megalapozatlanul hivatkozott a felperes arra is, hogy korábban volt-e ilyen típusú ellenőrzés a munkáltatónál és az is lényegtelen volt az ügy eldöntése szempontjából, hogy az alperes milyen szempontok szerint választotta ki az ellenőrzésre a munkavállalókat.

[37] A felperes magatartásának értékelésével kapcsolatosan az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg az ellenőrzést végzők egybehangzó tanúvallomása alapján, hogy a felperes nem az előre részletesen ismertetett módon fújta meg a szondát. Ez azt jelenti, hogy nem akarta helyesen megfűjni a szondát, vállalva a sikertelen ittassági ellenőrzés lehetséges következményeit, amely csakis szándékos magatartásként értelmezhető. A felperes jogsértő magatartása, a munkaviszonyát érintő alapvető, az Mt. 52. § (1) bekezdés d) pontja szerinti kötelezettséget érintett, mindezekre figyelemmel jelentős mértékű volt, amely miatt az azonnali hatályú felmondás jogszerű volt.

[38] A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Záró rendelkezések

[39] A másodfokú bíróság a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte az eredménytelenül fellebbező felperest az alperes másodfokú perköltségének viselésére. Ennek mértékét a 32/2003 (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdése alapján mérsékelt összegben állapította meg. Mérlegelése során a pertárgy értékén túl figyelemmel volt az alperesi beadvány terjedelmére (négy oldal) és arra, hogy a másodfokú bíróság tárgyaláson kívül határozott.

[40] A fellebbezéssel vitatott 3.000.000 forint után az Itv. 46. § (1) bekezdése szerint számított fellebbezési eljárási illeték a felperes Pp. 525. § (1) bekezdése szerinti munkavállalói költségkedvezményre való jogosultsága folytán a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

[41] A másodfokú bíróság a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül határozott.

Budapest, 2022. október 4.

dr. Orosz Andrea s.k.
a tanács elnöke

dr. Szalai Beatrix s.k.
előadó bíró

dr. Laczó Adrienn Lilla s.k.
bíró